

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců
JUDr. Václava Štencla, MA a Mgr. Jana Jiráska, Ph.D. ve věci

žalobkyně: J. Š.
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Radkem Ondrušem
sídlem Bubeníčкова 42, 615 00 Brno

proti
žalovanému: Magistrát města Brna
sídlem Malinovského náměstí 3, 601 67 Brno

za účasti
osob zúčastněných
na řízení: I. P. K.
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Andrejem Lokajíčkem
sídlem Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2

II. JUDr. Y. A.
bytem X

III. T. A.
bytem X

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení o odvolání žalobkyně proti
rozhodnutí Úřadu městské části Brno – sever ze dne 15. 4. 2022, č. j. MCBSev/005321/22

takto:

- I. Žalovanému **se ukládá povinnost** vydat rozhodnutí o odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu městské části Brno – sever ze dne 15. 4. 2022, č. j. MCBSev/005321/22, a to do 14 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 14 342 Kč, a to k rukám JUDr. Radka Ondruše, advokáta se sídlem Bubeníčkova 502/42, 615 00 Brno, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:**I. Předmět řízení**

1. Úřad městské části Brno – sever, Odbor stavební, (dále také „stavební úřad“) vydal dne 15. 4. 2022 rozhodnutí č. j. MCBSev/005321/22 (dále jen „rozhodnutí stavebního úřadu“), kterým na základě žádosti stavebníků P. K. (osoba zúčastněná na řízení I.) a M. K. dodatečně povolil stavbu „Změna stavby nástavbou (navýšení hřebene o 0,50m) a přístavbou dvorního křídla včetně zřízení obytného podkroví, a stavebními úpravami, které spočívají v zesílení stávající ocelové konstrukce sloupů pro vynesení zatížení stávající chodby a obvodového zdiva půdní vestavby a stavebními úpravami uličního traktu rodinného domu X, pozemek parc. č. X, k.ú. X“ (dále jen „stavba“). Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 12. 5. 2022 odvolání, o kterém žalovaný dosud nerozhodl.
2. Žalobkyně následně podala žádost o provedení opatření proti nečinnosti, ke které Krajský úřad Jihomoravského kraje ve sdělení ze dne 14. 3. 2023, č. j. JMK 37769/2023, konstatoval, že žalovaný není nečinný, neboť ve věci byly stavěny lhůty z důvodu vyžádání potvrzení nebo změny závazného stanoviska od nadřízeného správního orgánu územního plánování. Žalobkyně proto podala ke Krajskému soudu v Brně žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného spočívající v nevydání rozhodnutí o jejím odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu.

II. Stanoviska účastníků řízení

3. Žalobkyně se domáhá, aby soud žalovanému uložil povinnost vydat rozhodnutí o jejím odvolání. Poukazuje na dlouhodobou nečinnost stavebního úřadu i žalovaného a především namítá, že postup dle § 149 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) byl bezpředmětný, neboť odvolání žalobkyně ani manželů A. vůbec nesměruje proti obsahu závazného stanoviska Magistrátu města Brna, Odboru plánování a rozvoje ze dne 3. 7. 2019, č. j. MMB/0507318/2018/Rei (dále jen „závazné stanovisko ze dne 3. 7. 2019“).
4. Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že žalobkyně v odvolání namítala, že se stavební úřad nadbytečně a nezákonně zabýval otázkou platnosti závazného stanoviska ze dne 3. 7. 2019. Žalovaný proto požádal nadřízený správní orgán o potvrzení nebo změnu tohoto závazného stanoviska. Podle § 149 odst. 7 správního řádu neběžela lhůta pro vydání rozhodnutí, a žalovaný proto nebyl nečinný. Žalovaný zároveň dodal, že již obdržel sdělení Krajského úřadu Jihomoravského kraje, Odboru územního plánování a stavebního řádu ze dne 29. 5.

2023, č. j. JMK 38231/2023, k žádosti žalovaného dle § 149 odst. 7 správního řádu (dále jen „sdělení nadřízeného dotčeného orgánu ze dne 29. 5. 2023“). Dále uvedl, že dne 5. 2. 2023 zemřela spolužadatelka o dodatečné povolení stavby M. K., a bude proto muset řízení přerušit. Následně soudu žalovaný zaslal usnesení ze dne 19. 7. 2023, č. j. MMB/0317171/2023, o přerušení řízení do doby pravomocného ukončení řízení o pozůstalosti po zemřelé M. K. (dále jen „usnesení o přerušení řízení ze dne 19. 7. 2023“).

5. Osoba zúčastněná na řízení I. ve svém vyjádření uvádí, že se námitky žalobkyně netýkají nečinnosti jako takové, ale spíše nesouhlasu s činností v odvolacím řízení. Tyto výtky mohou být obsahem samotné žaloby proti budoucímu správnímu rozhodnutí. Sdělení nadřízeného dotčeného orgánu ze dne 29. 5. 2023 již bylo vydáno; i v tomto žaloba již pozbyla významu. Ani v přerušení řízení z důvodu úmrtí M. K. nelze spatřovat nečinnost. Osoba zúčastněná na řízení proto navrhuje, aby soud žalobu zamítl a přiznal ji náhradu nákladů řízení s ohledem na rozhodovací praxi soudu (konkrétně rozsudek č. j. 30 A 109/2021-154).
6. Žalobkyně v replice opakuje své stěžejní žalobní argumenty a doplňuje, že i sdělení nadřízeného dotčeného orgánu ze dne 29. 5. 2023 potvrzuje, že žalovaný postupoval nesprávně. Žalovanému nic nebránilo ve vyřízení odvolání ve lhůtě maximálně 2 měsíců. Ve vztahu k přerušení řízení z důvodu smrti M. K. žalobkyně namítá, že správní řád tento postup neumožňuje. Podala proto proti usnesení o přerušení řízení odvolání, na které odkazuje. Ani osoba zúčastněná na řízení I. nevyvrací důvodnost žaloby. Její požadavek na přiznání náhrady nákladů řízení je nepatřičný.
7. Žalovaný následně ve své žádosti o zapůjčení spisového materiálu uvádí, že již odpadla překážka řízení, k čemuž dokládá potvrzení notáře o pravomocném skončení dědického řízení po M. K.

III. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud v Brně shledal, že ve věci byly splněny všechny procesní podmínky včetně požadavku na bezvýsledné vyčerpání prostředků nápravy [§ 79 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.)]. Žalobkyně totiž podala žádost o opatření proti nečinnosti a vyčkala na její posouzení. To, že Krajský úřad Jihomoravského kraje žádosti nevyhověl, není pro splnění této podmínky řízení rozhodné (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2.2.2023, č. j. 2 As 21/2020-34; všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Soud proto přistoupil k posouzení jednotlivých žalobních námitek na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí podle § 81 odst. 1 s. ř. s. Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
9. Posouzení nečinnosti žalovaného v odvolacím řízení před podáním žaloby se odvíjí od toho, zda postup žalovaného podle § 149 odst. 7 správního řádu vedl ke stavení lhůty pro vydání rozhodnutí o odvolání. Jelikož soud rozhoduje podle skutkového stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, musí posoudit taktéž otázku, zda ke stavení lhůty pro vydání rozhodnutí došlo následným usnesení o přerušení řízení ze dne 19. 7. 2023.
10. Krajský soud proto předně poznamenává, že v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti je oprávněn posoudit důvodnost jednotlivých procesních kroků, včetně žádosti o potvrzení nebo změnu závazného stanoviska a usnesení o přerušení řízení. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 14. 1. 2014, č. j. 7 Ans 10/2012-46,

správní soudy musí k žalobní námitce zkoumat, zda k přerušení řízení došlo věcně důvodně a po rozumu zákona (a správní orgán tedy nečinný není), anebo zda přerušení řízení je nedůvodné nebo účelové a správní orgán je užil jen jako jakýsi procesní paraván, který má zastřít porušování povinnosti vyřizovat věci bez zbytečných průtahů. Totéž podle krajského soudu nutně platí i pro jiné úkony, které vedou ke stavení lhůty pro vydání rozhodnutí.

11. Podle § 90 odst. 6 správního řádu platí, že rozhodnutí v odvolacím řízení vydá odvolací správní orgán ve lhůtách stanovených v § 71. Lhůta počíná běžet dnem předání spisu odvolacímu správnímu orgánu k rozhodnutí (§ 88). Z § 71 správního řádu pak vyplývá, že obecně má být rozhodnutí vydáno bez zbytečného odkladu (odst. 1), nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení (odst. 3). K těmto 30 dnům se pak připočítává až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ústní jednání nebo místní šetření, je-li třeba někoho předvolat, někoho nechat předvést nebo doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo jde-li o zvláště složitý případ [odst. 3 písm. a)]. K uvedené lhůtě se připočítává také doba nutná k provedení dožádání, ke zpracování znaleckého posudku nebo k doručení písemnosti do ciziny [odst. 3 písm. b)].
12. Lhůty pro vydání rozhodnutí se staví jak v případě přerušení řízení, tak v případě vyžádání potvrzení nebo změny závazného stanoviska. Pro první případ je rozhodná věta druhá § 65 odst. 1 správního řádu, podle níž lhůta pro vydání rozhodnutí ve věci přestává běžet již dnem, kdy nastal některý z důvodů pro přerušení řízení (konkrétně zákon odkazuje na důvody uvedené v § 64 odst. 1), a neskončí dříve než 15 dnů ode dne, kdy přerušení řízení skončilo. Druhý případ se pak řídí § 149 odst. 7 větou pátou správního řádu, podle níž „[p]o dobu vyřizování věci nadřízeným správním orgánem správního orgánu, který je příslušný k vydání závazného stanoviska, lhůta podle § 88 odst. 1 neběží.“ K tomuto ustanovení však soud musí v první řadě poznamenat, že odkaz na § 88 odst. 1 správního řádu je nutno považovat za zjevně chybný, neboť toto ustanovení stanoví lhůtu pro předložení spisu odvolacímu orgánu, ačkoliv celý postup podle § 149 odst. 7 správního řádu iniciuje právě až samotný odvolací orgán (tedy poté, co mu byl spis předložen). Krajský soud má proto za to, že bylo pouze omylem zákonodárce, že v citovaném ustanovení neuvedl odkaz na § 90 odst. 6 správního řádu, který upravuje lhůtu pro vydání odvolacího rozhodnutí. V opačném případě by byla citovaná věta zcela obsoletní.
13. V posuzované věci žalobkyně podala odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu dne 12. 5. 2022. Dne 21. 7. 2022 žalovaný zaslal Krajskému úřadu Jihomoravského kraje žádost o potvrzení nebo změnu závazného stanoviska ze dne 3. 7. 2019. K této žádosti vydal Krajský úřad Jihomoravského kraje sdělení nadřízeného dotčeného orgánu ze dne 29. 5. 2023. Dne 19. 7. 2023 pak vydal žalovaný usnesení o přerušení řízení z důvodu úmrtí M. K. dne 5. 2. 2023, a to do pravomocného ukončení řízení o pozůstalosti.
14. S ohledem na předestřenou právní úpravu krajský soud konstatuje, že pokud by postup žalovaného podle § 149 odst. 7 a § 64 odst. 1 správního řádu byl důvodný, nemohl by soud konstatovat jeho nečinnost v odvolacím řízení. Zejména bylo-li skutečně z důvodu úmrtí M. K. nutno řízení přerušit, bylo by na místě § 65 odst. 1 větu druhou správního řádu v daném případě interpretovat tak, že lhůta pro vydání odvolacího rozhodnutí začala běžet až po pravomocném ukončení řízení o pozůstalosti (20. 9. 2023), neboť důvod pro přerušení řízení nastal ještě před zahájením odvolacího řízení.
15. Krajský soud však dospěl k závěru, že pro vyžádání potvrzení nebo změny závazného stanoviska ze dne 3. 7. 2019, ani pro přerušení řízení nebyl dán důvod, a žalovaný je proto nečinný.

16. Soud má za to, že správní řád žalovanému vůbec neumožňoval přerušit řízení z důvodu smrti M. K. Tato skutečnost předně není sama o sobě výslovně uvedena v taxativním výčtu důvodů pro přerušení řízení dle § 64 odst. 1 správního řádu. Řízení o pozůstalosti zemřelého spolužadatele o dodatečném povolení stavby nelze považovat za řízení o předběžné otázce ve smyslu písmene c) tohoto ustanovení a § 57 odst. 1 správního řádu. V řízení o pozůstalosti totiž není řešena otázka rozhodná pro samotné rozhodnutí o žádosti o dodatečné povolení stavby. Vydání tohoto rozhodnutí nezávisí na výsledku dědického řízení, neboť správnímu orgánu nic nebrání v tom, aby v řízení pokračoval pouze s druhým žadatelem. Tato skutečnost přímo plyne z § 66 odst. 1 písm. f), věty před středníkem správního řádu. Podle něj správní orgán řízení o žádosti usnesením zastaví, jestliže žadatel zemřel, pokud v řízení nepokračují právní nástupci nebo pokud není více žadatelů. Jinými slovy, je-li žadatelů o dodatečné povolení stavby více a jeden z nich zemře, správnímu orgánu nic nebrání v tom, aby v řízení pokračoval se zbývajících žadateli.
17. Důvodný nebyl ani postup žalovaného podle § 149 odst. 7 správního řádu. Ten stanoví povinnost odvolacího orgánu vyžádat potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska, jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska. Žalobkyně ani ostatní odvolatelé však ve svých odvoláních neuplatnili žádné námitky proti obsahu závazného stanoviska ze dne 3. 7. 2019. Ve svých námitkách pouze poukázali na to, že toto stanovisko není pro posouzení věci vůbec podstatné, neboť žádost měla být zamítnuta pro existenci jiných zákonných překážek a dané stanovisko navíc již není platné. Ani jedna z uvedených námitek není námitkou proti obsahu závazného stanoviska a k posouzení uplatněných námitek objektivně nebyla vůbec nutná součinnost nadřízeného dotčeného orgánu. Pozbytí platnosti závazného stanoviska ze dne 3. 7. 2019 je navíc zcela zjevné (viz explicitní stanovení dvouleté platnosti v jeho výroku nebo konstatování stavebního úřadu v jeho žádosti ze dne 22. 2. 2022). Tuto skutečnost ostatně potvrdilo i sdělení nadřízeného dotčeného orgánu ze dne 29. 5. 2023.
18. Jelikož žalobkyně podala proti rozhodnutí stavebního úřadu odvolání dne 12. 5. 2022, žalovaný o něm dosud nerozhodl a úkony, s nimiž zákon spojuje stavení běhu lhůty pro vydání rozhodnutí, nečinil důvodně, byla lhůta pro vydání rozhodnutí o odvolání žalobkyně dle § 90 odst. 6 ve spojení s § 71 správního řádu zjevně překročena. Žalovaný je proto nečinný.

IV. Shrnutí a náklady řízení

19. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení shledal žalobu důvodnou, a proto žalovanému na základě § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil povinnost vydat rozhodnutí ve shora označeném odvolacím řízení a stanovil mu k tomu lhůtu 14 dnů. Při stanovení délky lhůty, během které bude mít žalovaný povinnost o odvolání žalobkyně rozhodnout, soud přihlédl k tomu, že ve správním řízení již není potřeba činit žádné časově náročnější úkony před vydáním rozhodnutí ve věci samé.
20. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, soud ji proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení žalobkyně sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč a z odměny a náhrady hotových výdajů zástupce žalobkyně. Odměna zástupce činí dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších

předpisů za tři úkony právní služby (příprava a převzetí věci, seps žaloby a seps repliky) 3 x 3 100 Kč a náhrada hotových výdajů činí dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky 3 x 300 Kč. Jelikož je zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani, tj. o 2 142 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobkyně tak činí 14 342 Kč.

21. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jim náklady vznikly (§ 60 odst. 5 s. ř. s. *a contrario*). Soud neshledal důvody zvláštního zřetele hodné (jako v případě posuzovaném Krajským soudem v Brně v rozsudku ze dne 6. 2. 2023, č. j. 30 A 109/2021-154), pro které by bylo na místě přiznat náhradu nákladů řízení osobě zúčastněné na řízení I., a to mimo jiné i proto, že zjevně podporovala stranu žalovanou, která byla ve věci samé neúspěšná.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 10. října 2023

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu